

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pe un an	50 Lei
Pe jumătate de an	25 „
Pe un pătrar de an	12 1/2 „
Un număr	1 Leu.
Pentru străinătate pe un an	80 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurs, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 60 Lei, până la 200 de cuvinte 90 Lei, de aci în sus 120 Lei.

TRĂIASCĂ REGELE!

Regele României Mari în Bănat! Iată ziua, pe care o așteptam de veacuri și cu a cărei dor ne-au murit părinții și strămoșii.

Regele desrobitor, Regele tuturor Românilor s'a coborât în mijlocul nostru, ca să cunoască și acest colț mândru din frumoasa Țară Românească.

Îmbrăcat-am haine de sărbătoare și L-am întâmpinat pretutindeni cu flori, cântece și osanale, căci El ne-a condus în pământul făgăduinței.

Regele nostru nu a fost numai purtătorul de cuvânt al aspirațiilor noastre milenare; — nu este numai desrobitorul, carele a sfărâmat lanțurile robiei noastre de veacuri; — ci El este simbolul autorității stabile și al legăturii vecinice dintre toți fiii neamului nostru.

Popor și Rege s'au contopit în sufletul lor pe drumul croit de cei 800 de mii de eroi, cari au adormit în Domnul de veci cu viziunea sublimă a României Mari.

Poporul, participând la festivitățile primirei și aclamând pe Suveranul său, se aclamă pe sine însuși, — atât sunt de împletite gloria și soarta lor.

Biserica ort. rom. de pe aceste plaiuri, această parte integrantă din sufletul neamului nostru, cu vădită fericire și satisfacție s'a pus în fruntea poporului credincios, căci din sămânța aruncată de dânsa a izvorât acest praznic de bucurie, în care toată suflarea românească strigă:

Trăiască Regele!

Trăiască desrobitorul Bănatului!

M. Sa Regele in Banat și in Caransebeș.

De mult am tot așteptat și iată, ea s'a înclinat și vechea dorința noastră, a Banățenilor, de a-l vedea în mijlocul nostru pe Regele tuturor Românilor.

Majestatea Sa, însoțit de dl. prim-ministru Ion I. C. Brătianu, de domnii miniștri Tr. Moșoiu, A. Mișu, de mareșalul Curții gen. C. Anghelescu și de maestrul vânătoarelor Ant. Moesonyi a plecat deja Vineri, în 27 Oct. (9 Noemy), spre Banat. Ziua de Sâmbătă M. Sa a petrecut-o în Arad, unde a fost primit cu o deosebită căldură din partea populațiunii orașului și din jur. Aici Majestatea Sa a vizitat instituțiunile culturale și fabrica „Astra”.

La Timișoara M. Sa a sosit Duminică dimineața la orele 8^{1/2} a. m. Aici Suveranul a petrecut 2 zile și a asistat la inaugurarea politehniceii, la punerea pietrii fundamentale a teatrului orașanese; a vizitat apoi instituțiunile culturale și fabricile mai mari. O primire atât de calduroasă și atât de impozantă, ca în Timișoara, nu s'a mai văzut.

La festivitățile din Timișoara Biserica noastră a fost demn reprezentată prin I. P. Sfințitul Mitropolit Nicolae al Ardealului și prin P. P. S. S. Lor Episcopul Ioan al Aradului și Episcopul nostru diecezan Iosif.

Marti, M. Sa a vizitat comunele Izvin, Biled, Pesac, Lovrin și Comloșul mare. Pretutindeni a fost viu aclamat și ovaționat de mulțimea poporului, care l'a grabit din cele mai mari departări să vadă pe Regele sau iubit. Pretutindeni M. Sa a rămas plăcut surprins de cele văzute, admirând frumoasele gospodării ale țaranilor noștri banățeni din aceea frumoasă parte a Banatului.

Mercuri la orele 8^{1/2} a. m., M. Sa a sosit la Logoj, unde a luat parte la serviciul divin oficiat de P. Sfințitul nostru Episcop diecezan, asistat de mai mulți preoți și 2 diaconi. A cercetat apoi Biserica unită; pe cea catolică, etc. și a vizitat fabrica de mătasă. La 1^{1/2} ore p. m. primăria orașului a oferit un copios dejun în onoare M. Sale, carele cu aceasta ocaziune și-a exprimat mulțumirea Sa pentru cele văzute în Banat.

După dejun, M. Sa și suita Sa a plecat la Caransebeș, unde a sosit la orele 3^{1/2} p. m.

Pe peronul garii, care era frumos împodobit cu flori, verdeață și drapele naționale, așteptau reprezentanții primăriei, ai autorităților militare și civile, precum și delegații diferitelor instituțiuni culturale și sociale. De față erau și deputații banățeni: Dr. C. Cornean, I. Conciatu, P. Obădeanu, I. Orzescu, Ios. Popovici și P. Ramneanțiu.

Primul descinde din vagon prim-ministrul Ion C. Brătianu apoi, M. Sa, care este îmbrăcat în frumoasa uniformă de roșiori. Primarul F. Pauck cu frumoase cuvinte îi urează bun sosit și-i prezintă tradiționala pâine și sare. M. Sa trece apoi în revistă compania de onoare. Terminată și aceasta, d. prefect al județului prezintă M. Sale pe reprezentanții autorităților și delegații diferitelor societăți și instituțiuni.

După aceasta M. Sa se urcă în automobilul regal și cortegiul regal se pune în mișcare.

În frunte sunt 60 călăreți frumos echipați, în costume naționale. Căii sunt frumos împodobiți cu covoare care de care mai frumoase. După călăreți urmează

mareșalul Curții Regale, după care înalțează înțet de tot automobilul regal. La stânga M. S. Regelui ocupă loc dl. prim-ministru Ion I. C. Brătianu. 60 călăreți închid cortegiul regal.

Dela gara și până la biserică, pe ambele părți ale drumului, lume imensă ovaționează și aclamă pe M. Sa. Orașul este frumos pavoazat cu drapele și verdeață. Ferestrele caselor sunt împodobite cu covoare, scoarțe și flori. La podul de fer este prima, iar la pavilionul oliterilor a 2-a poartă triumfată. De aci și până la biserică sunt înșirați elevii și elevele școalelor de toate gradele. Suveranul, plăcut atins de manifestarea dragostei supușilor sai, salută radios în dreapta și în stânga.

În curtea bisericii catedrale, elevii Institutului teologic fac spallierul. În ușa bisericii, Prea Sfințitul Episcop diecezan, îmbrăcat în ornate, așteaptă pe Suveran. P. S. Sa este asistat de protopresbiterii: A. Ghidiu, M. Gașpar, I. Gheția și Sp. Șandru; de preoții: R. G. Ancaș și L. Cornean și de diaconii: M. Kădoi și I. Medefcan.

P. S. Sa întâmpină pe Suveran cu o foarte frumoasă cuvântare, arătând, ca și noi, ca oarecând Zacheu, am așteptat pe mântuitorul nostru, care în persoana M. Sale a sosit și ne-a adus mântuirea din robia de veacuri. Întinde apoi și Suveranul sarută sf. evanghelie și sf. cruce.

Intrând în sf. biserică, Prea Sfințitul conduce pe M. Sa la locul Său anume pregătit înaintea stăncii drepte. Dl. prim-ministru ocupă loc în stânga, iar la stânga M. Sale, înaintea tronului episcopesc, se postează domnii miniștri, mareșalul Curții, generalii și adjutanții M. Sale.

Începe serviciul divin. Ecteniile speciale și rugăciunea de îngenuchere o cetește Prea Sfințitul. --- Regele sta în picioare, iar la rugăciunea de mulțumita îngenuchează smerit în fața altarului. Raspunsurile le dă foarte frumos corul „Reuniunii”, sub maestra conducere a păr. P. Baneca. După polichronuri se face otpustul și M. Sa este condus de preoțimea celebrantă și de P. Sfințitul până la ușa bisericii.

Între uralele mulțimei cortegiul se pune în mișcare și Suveranul este condus până la biserică rom. catolică, unde asculta un scurt „Te Deum”.

De aici Regele a fost condus la „Cercul militar”, unde s'a servit un ceai.

După 20 minute, Suveranul și suita Sa, însoțit de acelaș cortegi și de toți reprezentanții și delegații cari au luat parte la primire, între uralele nesfârșite ale poporului, se îndreaptă spre gara. Aici ia în revista compania de onoare, se mai întrefine puțin timp cu cei prezenți, apoi exprimându-și mulțumirea Sa pentru buna primire și luându-și rămas bun, se urcă în tren împreună cu suita Sa. La orele 7 p. m., trenul regal se pune în mișcare și între ovațiile celor prezenți și a poporului adunat, M. Sa Regele părăsește orașul nostru.

Suntem siguri, că nici unde n'a găsit M. Sa Regele Ferdinand I. o primire mai calduroasă, ca la noi în Banat... Căci credința noastră că Tron nu cunoaște margini și nimic nu o poate înfrânca.

Rep.

„Catihizarea în școlăle primare“.

Cuvânt ținut de Dr. PETRU BARBU la adunarea secției eparhiei Caransebeș a Asociațiunii clerului „Andrei Șaguna“ în 5-18 Octombrie 1923.

(Continuare)

Dar nu este destul, ca școlarii mei să aibe anumite cunoștințe și învățături bisericești, cari să fie baza conștiinții lor religioase-morale, potrivite vieții de toate zilele, *ci ei trebuie să fie convinși de adevărul și pătrunși de bunătatea acelor cunoștințe și învățături* — cum pretinde a două cerință a scopului Religiei.

Realizarea acestei cerințe este posibilă numai dacă lecțiunile de Religie, *compuse bine*, se propun de catihet așa, ca să corespundă legilor psihologice, după cari se desvoaltă sufletul copilului. S'a slârșit cu principiul catihetilor învechiți: „Să se învețe (din Religie) de a rostul *mull și bine*. Nu e de lipsă, ca copilul să priceapă ceea ce știe d'a rostul; pricepera vine mai târziu“.

Cu compunerea lecțiunilor catihetului dela sate să nu-și prea bată capul. A compune lecțiuni bune este un lucru greu, ce trece peste puterile unui catihet modest.

Lucrul de căpetenie la catihet este, să știe alege lecțiuni bune — lucrute de pricepători — și să le propună bine.

A propune bine o lecțiune nu înșamnă a te ținea morțiș de mult trâmbitatele *trepte formale*. Ele se propun per longum et latum în școală, ca viitorii învățatori și catiheti să se aleagă cu ceva din ele când vor pași în viață.

Pe baza cunoștințelor câștigate în școală și a experienței îndelungate de învățator-catihet la propunerea unei istorioare din Religie să se țină în vedere următoarele*:

A) Mai întâiu *pregătim* pe școlari pentru lecțiune. Pregătirea se face scoțând la ivăală sau producând în elevi ideile de lipsă, ca ei să priceapă ușor și repede istorioară, ce li-se propune. D. e. înainte de a predă istorioara „Cain și Avel“, școlarii trebuie să știe ce este altarul în legea veche și jertfa.

B) După această pregătire, ce se închee cu *anunțarea istorioarei*, urmează *tratarea* acesteia.

Tratarea începe cu *predarea* istorioarei. Se continuă cu *explicarea* ei. Explicarea are de scop, ca elevii să cunoască amănunțit faptele din istorioară și legătura dintre ele (analiza logică sau aprofundarea materială), apoi să pătrundă și să-și dea samă de stările sufletești ale persoanelor istorice (analiza psihologică sau aprofundarea religioasă-morală). După explicările acestea

se face *reproducerea* istorioarei. Tratarea se închee cu *abstracțiunea cunoștințelor și învățăturile* bisericești. (Exemplu de analiză psihologică și abstracțiune avem mai sus.)

C) Propunerea unei istorioare se sfârșește cu *aplicarea* adecă cu deprinderea elevilor, ca ei să întrebuițeze atât pentru sine cât și pentru alții cunoștințele și învățăturile dobândite.

A treia cerință, ce scopul Religiei pretinde dela oamenii religioși-morali este, ca *ei să trăească în conformitate cu învățăturile bisericii*. În conformitate cu această cerință nu e de ajuns, ca să încarc sufletul elevilor mei cu fel de fel de cunoștințe și învățături bisericești, și să-i conving de adevărul și bunătatea lor, *ci trebuie să deprind*, ca ei să arate prin fapte, să-și manifesteze cunoștințele și învățăturile câștigate. Elevii să nu fie simpli privitori și judecători ai faptelor altora, ci înșiși să se roage, să meargă la biserică, să se împărtășească cu sfințele taine, să-și exerciteze drepturile și să-și împlinească datorințele de creștini adevărați și de membri ai bisericii și ai societății de o parte, de altă parte să se rețină dela tot, ce este contrar religiosității și moralității.

Acestor manifestări, la cari toate învățăturile îndeamnă pe elevi, trebuie să le dăm anumite *forme*, după cari să se execute acelea în spiritul bisericii noastre strămoșești și amăsurat ritului, obiceiurilor și datinelor acestei biserici strabune.

Nici aici nu facem altceva decât imitam pe Domnul nostru Isus Hristos. El nu arată numai bința, necesitatea și însemnătatea rugăciunii, ci ne dă și forma rugăciunii zicând: „Iar voi când vă rugați, ziceți așa: Tatăl nostru, care ești în ceruri! Sfințască-se numele tău!“ etc. (Mt 6, 9. Lc 11, 2).

Toate formele, de cari vorbim, constituiesc o deosebită materie de Religie, careia noi îi zicem *materia practică* a învățământului religios. Acestei materii aparțin *ori ce fapta bună și în special participarea activă la viața bisericească în nenumăratele ei manifestări*.

Deci *ultimul lucru*, ce se cere dela catihet și are să-l facă, este: ca la fiecare istorioară — după ce a abstras învățătura bisericii și a aplicat-o la elevi — să afle și *materia practică*, corespunzătoare învățăturii abstrase din materia istorică, pe care materie să o toarne într'o formă potrivită.

Un exemplu: Din parabola „Săracul Lazar și bogatul“ am scos, între altele, și învățătura de credință: „Cei morți nu pot face nimic pentru mântuirea lor; credincioșii vin însă le pot ajuta prin rugăciuni și jertfe“ și — de sine înțeles — învățătura morală: „Să ne rugăm și să aducem jertfe pentru cei morți“. Dar nu e de ajuns, ca copiii să știe aceste învățături și să fie îndemnați să se roage pentru morții lor etc.; ci trebuie să le arătăm cum să se roage învățându-i și explicându-le *eceniile la morți* sau alte rugăciuni și cântări pentru rețosași. Rugăciunile și cântările acestea sunt *formă* materiei practice.

* Vezi: *Metodica Religiei și Moralei de St. Velovan* Focșani, 1902.

Dacă recapitulăm pe scurt cele expuse până aci, vedem, că o lecțiune de religiune constă din o materie istorică, una abstractă și una practică. Să nu credeți, că renumiții pedagogii de astăzi au născocit aceste trei părți ale unei lecții de religiune. Le aflăm la Domnul nostru Iisus Hristos. Exemplu: parabola „Samarineanul milostiv” este *materia istorică* a unei lecțiuni; învățătura, că „Fiecare om, chiar și vrăjmașul, este aproapele nostru”, este *materia abstractă* a aceleiași lecțiuni; iar cuvintele Mântoitorului: „Mergi de fă și tu asemenea!” indică *materia practică*.

(Urmează).

Două portrete.

1909.

O zi posomorâtă de toamnă târzie. Cerul e încărcat de greutatea norilor. Receala străbate până la os, iar ploaia se strecoară ca prin sită.

După perdele cusute cu fir de aur, șede, gârbovit la masă, Franz Josef, împăratul dușmanilor noștri, ascultând pe sfinții săi.

E vorba de alegerea unui episcop valah la periferia monarhiei habsburgice.

Împăratul privește obosit la dosarul, ce-i sta înaintea, înmoaie peana greoi, purtând-o în direcție opusă voinței credincioșilor.

El nu aprobă.

Cel ales e pentru vremile de atunci ca și înmormântat și totuși nu alesului, ci împăratului îi ziceam cu toții: Dumnezeu să-l ierte!

Neaprobarea fu aplicată față de un slujitor al altarului, dar era vădit îndreptată contra unui popor.

1920.

Întunerecul trecutului dispăruse. După atâta asuprire ajunserăm și noi, Românii, la zile senine.

O dimineață de vară își face apariția. Soarele răsare, scaldând palatul regal în raze aurii.

Atmosfera e zimbitoare.

Sfinți luminați depun pe masa de scris a craiului Ferdinand — *al nostru* — un act. E actul alegerii de vlădică al eparhiei, pe care istoria a învățat-o să cunoască ce-i durerea.

Privirile sunt ațintite, une-ori chiar pironite spre înălțimea Tronului.

Dieceza e în așteptare.

Regele, fără multă zăbavă, trezește pe cel ales la viața deplină, ștergând cu o trăsătură de peană urmele nedreptății suferite.

Confirmarea atinge pe un dignitar bisericesc, dar caracterizează pe un domnitor, pe

Regele nostru Ferdinand I.

M.

Congresul preoțesc din București.

Asociația generală a clerului ortodox a ținut, în 30, 31 Oct. și 1 Noembrie a. c. st. n., al doilea congres al său.

Conform datinei strămoșești, s'a săvârșit întâi serviciu divin în sf. biserică „Bradul Boteanu”.

După terminarea serviciului religios, congresiștii s'au adunat în aula fundației universitare Carol I.

Președintele Asociației și al congresului, *Pr. Popescu-Mălăești*, având în dreapta și în stânga pe Arhierii bisericii noastre, deschide întâia ședință, și salutând pe cei prezenți, roagă pe I. P. S. Sa Mitropolitul primat *Miron* să se facă interpretul clerului pe lângă guvern în sensul, că slujitorii altarului doresc să aibă posibilitatea de a și îndeplini cât mai desăvârșit misiunea lor.

I. P. S. Sa Mitropolitul primat *Miron* își exprimă bucuria de a fi în mijlocul unui mare număr de preoți, veniți din cele mai depărtate ținuturi ale țării, și făcând călduros apel la unire, spune, că preoții trebuie să desvolte muncă uriașă cu scopul, ca duhul bisericii străbune să pătrundă mai puternic în sufletele credincioșilor de astăzi.

Inaltul prelat constată, că învățământul religios nu se mai predă în ultimele clase ale școalelor secundare, iar în școalele profesionale de fete orele de religie au dispărut din programul cursului superior. Cere introducerea învățământului religios în toate școalele pentru toate clasele în câte 2 ore pe săptămână. Termină, binecuvântând desbaterile congresului preoțesc.

P. S. Sa Episcopul *Vartolomeiu* al Râmnicului arată importanța credinței strămoșești, care singură la început ni-a păstrat țara, limba și obiceiurile poporului nostru. Vorbind de valoarea misiunii preoțești, P. S. Sa spune, că fără această credință poporul nostru se simte fără reazăm. Învățătura credinței trebuie dată, nu cum o vrea viața, ci cum cere slăbiciunea credinței și legea strămoșească. Termină cu credința, că preoțimea va ști să lupte cu credința pentru mântuirea poporului.

Dl V. G. Ispir, secretarul general al ministerului de culte, asigură, că hotărârile congresului vor fi luate în seamă de către guvern.

Dl Berceanu, ajutor de primar, salută pe congresiști în numele cetățenilor capitalei.

Dl avocat Popescu Tudor, în numele Societății femeilor ortodoxe române, salută al doilea congres al preoților. Spune, că n'a fost în lume biserică constructivă și mai liberală, ca biserica ortodoxă creștină, și numeroase sânt dovezile trecutului glorios al preoțimei noastre. Numai biserica va fi în stare să creieze temelia viitoare a țării noastre.

Episcopul *Nectarie* al Cetății Albe aduce salutul preoțimei din sudul Basarabiei și arată, că clerul de acolo luptă pentru autonomia bisericii, pentru organizarea învățământului religios și apărarea averilor bisericesti.

Mai vorbesc preoții lăncu *Ștefanuț* din eparhia Aradului și *I. Sârbu* din Bucovina.

Ședința de dimineață se ridică la ora 1 d. a.

Ședința de după amiază se deschide la ora 4 d. a., sub președinția *Pr. Popescu Mălăești*.

Dl Baroiannu salută pe congresiști în numele facultății de teologie și vede în acest congres roadele muncii profesorilor, cari au pregătit preoțimea noastră.

Pr. Mălăești citește un memoriu, care va fi înaintat

M. S. Regelui, primului ministru și ministrilor de culte și instrucțiune publică.

Congresul alege apoi delegații ce vor prezenta memoriul.

Asupra chestiunii dreptului bisericii de a-și administra liber averile, a vorbit Pr. Popescu-Moșoaia, care face un istoric al chestiunii, și ajunge la concluzia, că biserica trebuie să-și atingă scopul, administrându-și singură averile, cu dreptul de control al autorității statului.

Preotul *Blikorski* (Bucovina) se ocupă în special de felul organizării fondului religionar din Bucovina.

Di prof. *S. Mehedinți* își exprimă punctul de vedere privitor la influența sentimentului religios asupra regenerării sufletești, care influență dsa o vede prin următoarea formulă: Nu poate fi om deplin fără sentimentul religios și fără a fi creștin în același timp.

Ședința se ridică la ora 7.

Ședința de dimineața, în ziua a doua a congresului Asociației, s'a ținut în localul corpului didactic.

Prezident: Pr. Popescu-Mălăești.

S'a discutat în continuare chestiunea administrării averilor bisericesti.

Arhim. *Scriban* a făcut un documentat istoric al chestiunii, arătând, că statul n'a fost în toate vremurile bun gospodar. În consecință a cerut, ca aceste averi să fie administrate de către biserică.

Citează cazul preoților din Basarabia, cari suferă din pricina, că statul se amestecă în administrarea averilor bisericesti.

Preotul *D. Popescu-Moșoaia*, raportorul chestiunii, propune, ca toate averile bisericesti, precum și sumele acordate de către stat pentru întreținerea bisericilor și a instituțiilor bisericesti să fie administrate de către biserică, cu dreptul de control al statului.

Arhim. *Scriban* citește o moțiune, prin care congresul protestează împotriva faptului, că biserica din Basarabia a fost chemată la parchet pe această chestiune a averilor, fără aprobarea autorităților bisericesti. Congresul protestează de asemenea față de administrația statului în ce privește fondul religionar din Bucovina.

Preotul *G. Cristescu*, raportor, arată mijloacele cele mai bune pentru răspândirea învățăturilor creștine în straturile populației: tipărirea și răspândirea bibliei, răspândirea broșurilor morale, înființarea comitetelor de moralizare a poporului. Congresul o hotărât, ca propunerea preotului *Cristescu* să fie tipărită și răspândită în mii de exemplare.

Di *Stelian Popescu*: Am cerut cuvântul, pentru că părintele conferențiar v'a vorbit de răspândirea bibliei, și țin să vă arăt, că în țările străine ea este atât de răspândită, încât astă vară, când am fost în Suedia, am găsit biblia scrisă în românește pe masa dela capul patului. Nu s'a scris până azi carte cu învățături superioare bibliei, și de aceea propunerea făcută trebuie realizată pentru binele și ridicarea neamului românesc.

Ședința de după amiază s'a deschis la ora 3 în sala corpului didactic.

La cuvântul părintele *Grig. Pișculescu* (Galaction), care resună discuțiunile privitoare la chestiunea modului de răspândire în popor a învățăturilor bisericii ortodoxe, stăruiind asupra necesității tipării bibliei într-o limbă literară, lucrare, pe care a și început-o Sf. Sa prin traducerea Noului Testament sub auspiciile fundației culturale „Principele Carol”. Cere înființarea

unei gazete zilnice pentru propagarea învățăturilor ortodoxe.

Propunerea a fost primită.

În această chestiune mai vorbește dl. *I. G. Săvin*, inspector general al cultelor, aducând salutul *Principelui Moștenitor*, în numele fundației Carol.

În timpul desbaterilor intră în sală *I. P. S. Sa* arhiereul *Guric* al Basarabiei, însoțit de preotul *Andronic*. I se face o primire călduroasă de congres.

I. P. S. Sa binecuvintează congresul și urează spor în muncă.

Preotul *Andronic* (Basarabia) mulțumește preoților de modul cum a îmbrățișat chestia bisericii basarabene.

La desbaterile congresului ia parte și noul ministru al cultelor, dl. *Al. Lăpădatu*. Este salutat de președintele congresului și rugat să ție seamă de dorințele preoțimeii, care sunt și spre folosul neamului.

Dsa răspunde, că deși nou venit la ministerul cultelor, totuși cunoaște chestiunile bisericesti și-și va da toată osteneala de a pune în aplicare dezideratele preoților.

S'a luat în discuție chestiunea salariilor, după ce păr. *D. Georgescu* a raportat asupra ei. S'a propus, să se egaleze salariile cu ale membrilor corpului didactic.

După mai multe discuțiuni în aceeași chestiune, ședința s'a ridicat la ora 7 seara.

În ziua a treia, în ședința de dimineață, se continuă desbaterile în chestiunea salariilor, la care participă mai mulți congresiști.

S'au citit statutele Asociației și s'au aprobat.

După câteva comunicări se procedează la alegerea comitetului Asociației. Sunt aleși: Pr. *Popescu-Mălăești*, președinte, Pr. *I. Mihălcescu*, arhim. *I. Scriban*, *Georgescu-Dușumea* și *D. Popescu-Moșoaia*, membri; Pr. *Crețu*, casier; *Diaconescu*, secretar; *Pârșoveanu*, *Gotcu* și *Munteanu*, censori; *Pișculescu*, *Mușeteanu* și *Florescu*, censori suplenți.

După alegerea comitetului se ia în discuție chestia înființării unui ziar bisericesc.

Pr. *Mălăești* arată greutatea ziarului, aducând la cunoștință, că „Fundația Carol” vrea să facă un ziar, care să fie condus de preoți.

Di *Boroianu*, decanul facultății de teologie, spune, că idealul său a fost înființarea unui ziar al preoților. Propune o asociație centrală a presei bisericesti din toate ținuturile și răspândirea ideilor congresului și printre preoții, cari nu au luat parte la congres.

Pr. *Gotcu* din partea delegației care a fost în audiență, comunică, cum că primul ministru a arătat toată bunăvoința, promițând, că împreună cu dl. ministru al cultelor va colabora pentru ridicarea preoților și a bisericii. Di *Lăpădatu*, ministru al cultelor, a spus, că are toată convingerea, că numai cu preoții și prin ei se va putea ridica neamul. Di *V. Brătianu*, ministru de finanțe, a promis delegaților, că va lua toate măsurile necesare pentru închiderea cârciumelor în zilele de Duminică și sărbători. În chestia locuințelor, a spus, că va da posibilitatea comunelor să le zidească. În ceea ce privește salarizarea, aceasta este una dintre chestiunile pe care dsa le studiază acum, căutându-se să facă o unificare între toți funcționarii statului.

Pr. protopop *Al. Munteanu* (Oradea-Mare) mulțumește congresului pentru iubirea, pe care frații de preotindeni au arătat-o celor din Ardeal.

Ședința se ridică la ora 2 d. a.

Ș T I R I

Investirea P. S. Episcop Nichita al Argeșului s'a făcut de cătră M. S. Regele în 27 Octomv. (7. Noemv). a. c. în sala tronului, cu ceremonialul obicinuit.

În ședința senatului din 9 I. e., la discuția adresei de răspuns la mesajul tronului, a luat cuvântul Prea Sfințitul Episcop Roman dela Oradea-Mare.

P. S. Sa spune, că mulți au căutat să ponegrească țara noastră în străinătate, prezentând-o ca dușmană celorlalte țări și nații. La noi nu se prigonește nici un cult și nici o nație, pentru că țara noastră este țara tuturor libertăților. Cu toate acestea, în străinătate se duce propagandă contra țării noastre, propagandă pornită tot dela noi, din anumite cercuri. Cea mai bună contra-propagandă este consolidarea internă. Odată cu unirea, trebuia să întocmim și un program de politică de stat: bisericesc, cultural, economic, social. În legătură cu aplicarea reformei agrare, datoria statului era să dea toată importanța colonizărilor dela granițele țării, creiând un brâu de elemente românești sigure de-a lungul frontierei.

Greșala de a nu fi avut dela început o politică de stat bine definită se răsbună azi în toate direcțiile. Chestiunea școlară d. e. a mers în zigzag, după dispozițiile celor ce au luat asupra lor rezolvirea ei. Am ajuns azi în situația de a vedea școalele confesionale minoritare respectate, iar școalele noastre, din aceeași categorie, desființate. Ne-am mârșit să impunem școalelor minoritare limba română, uitând, că cine trăiește în România învață dela sine limba țării, fără să mai fie nevoie de vre-o silnicie.

La fel și în chestiunile bisericești. Guvernul maghiar a avut dela început o politică de susținere a bisericii catolice și numai datorită bisericii catolice s'a putut menține stăpânirea de uzurpare a unghurilor timp de 1000 de ani preste neamuri și peste o țară, ce nu le aparțineau.

E timpul să avem în chestiunile bisericești o politică sprijinită pe interesul național. Noi nu ne ferim să cerem chiar în fața străinătății, nu privilegiu, cum a avut biserica maghiară până acum, ci egalitate de situație. Înființarea episcopioilor străine trebuie să se autorizeze în proporție cu numărul credincioșilor.

Vorbind de chestiunea raporturilor dintre vechiul regat și nouile provincii, spune, că corectivul regionalismului este unificarea, pe bazele unui centralism de cultură, care să iradiază viața și lumina în toate orașele și ținuturile țării. Să nu așteptăm totul dela stat, ci fiecare locuitor al țării să fie un element de muncă și de producție. (Telegr. Rom.)

„Societatea de lectură Ioan Popasu“ a elevilor dela Institutul nostru teologic diecezan, sub președinția dlui prof. Dr. Dimitrie Cioloca, s'a constituit în

ședința sa din 13/26 Octomvrie a. c., alegându-se: *Vicepreședinte*: Zeno Munteanu, teolog c. III.; *Secretar I.*: Ioan Goanță, teolog c. III.; *Secretar II.*: Traian Constantin, teolog c. I.; *Bibliotecar*: Ion Bucovanu, teolog c. II.; *Vicebibliotecar*: Gheorghe Târba, teolog c. I.; *Cassier*: Petru Dumitru, teolog c. II.; *Controlor*: Nicolae Andrei, teolog c. III.; *Dirigintele corului societății*: Constantin Vladu, teolog c. I.; *Membrii comisiei literare*: Gheorghe Băleanu și Iosif Râta, teologi c. III., Ioan Crăciunel și Patriciu Logojan, teologi c. II., Todor Roșca și Nicolae Popovici, teologi c. I.

Ședințele sf. Sinod. Membrii sf. Sinod au continuat discuțiunea în chestiunea unificării bisericii ortodoxe române și s'a decis, ca în interesul bisericii, să se caute, ca aceasta să fie adusă la îndeplinire cât mai curând.

În urmă, Sinodul a dat aprobare pentru diferite manuale didactice de religie și a ascultat diferite rapoarte și comunicări. S'au făcut mai multe comunicări privitoare la chestiuni administrative bisericești.

Sinodul a luat apoi cunoștință de vacanța dela episcopia din Constanța pentru locul de arhieru-vicar. Pentru acest loc și-au înscris candidaturile: arhimandriții Iuliu Scriban și Gherontie Nicolau și preotul Cezar Popescu.

În urmă s'au luat în discuțiune chestiunea recăsătoriei preoților văduvi. S'au citit concluziunile Consistorului superior bisericesc în această privință și s'a hotărât să fie luate în considerație.

Impotriva alcoolismului. În ședința Senatului dela 5 Noemvrie 1923, I. P. S. Sa mitropolitul primat Miron, vorbește despre ravagiile alcoolismului în țară. Semnalează înmulțirea fără nici un control a cârciumelor și întinderea patimei beției în rândurile populației dela sate și orașe. Numai în Basarabia și Bucovina, numărul cârciumelor a crescut cu 100%, față de numărul cârciumelor existente înainte de război. Ocupându-se de această chestiune, Sf. Sinod adresează Senatului un memoriu, în care sunt semnalate proporțiile alcoolismului, încheind cu un apel făcut guvernului de a lua măsuri pentru înfrânarea acestui viciu. I. P. S. Sa da cetire memoriului, în care se prevăd următoarele propuneri:

1. Să se respecte repausul duminical și să se oprească ținerea fârgurilor în zilele de Duminică și sărbători;

2. Să se aplice și la noi legea contra beției, în vigoare azi în Olanda și Danemarca;

3. Să se limiteze producțiunea și vânzarea spiritului, Dl Vintilă Brătianu, ministru de finanțe, în răspunsul dat Mitropolitului primat, recunoaște exactitatea constatărilor și face cunoscut, că are în studiu o nouă lege a vânzării beuturilor spirituoase, și că dorința dsa este, ca și Mitropolitul primat să facă parte din comisiunea de elaborare a proiectului. Ca măsură intermediară, a declarat ministrul, am dispus, ca până la reglementarea prin lege a noului regim de fabricare și desfacerea a alcoolului, să nu se mai acorde nici un brevet nou de licență.

Dsa își exprimă satisfacția, că biserica se ocupă de o chestiune de așa mare interes național și se declară bucurios a-i primi sprijinul.

O biblie, tipărită la 1455 de către Gutenberg în tipărița din Mainz, a fost vândută de către germani, pentru prețul de 9500 lire sterline, iar o altă biblie, tipărită de Schöffer, consoțul lui Gutenberg, a fost achiziționată pentru suma de 4800 lire, ceea ce face în moneda noastră 15 milioane lei. — Anglia nu cruță orice sumă pentru a ajunge în posesia incunabelor prețuite.

Bibliografie.

„Biserica Ortodoxă Română”, revista Sf. Sinod. Anul 41, Seria II, Nr. 11 (509) (August 1923). București. Abonament anual: 100 Lei.

„Noua Revistă Bisericească”, revistă de sub direcțiunea dl. Teodor P. Păcescu. Anul V, Nr. 9—12. (1 August — 30 Septembrie 1923). București. Abonamentul anual: 50 Lei.

„Cultura Creștină”, revistă lunară. Anul VII, Nr. 10—11 (Octombrie—Noembrie 1923) Blaj. Abonament anual: 70 Lei.

Pr. Prof. Gh. I. Ghia: „Creștinismul și problemele sociale”. Nr. 28 din „Biblioteca Coșinzeana” din editura „Ramuri” s. a. Craiova. Prețul: 8 Lei.

„Revista Teologică”. Anul XIII, Nr. 11 (Noembrie 1923) Sibiu. Abonament anual: 50 Lei.

„Gheorghe Lazar”, revistă culturală. Anul I, Nr. 1. Apare odată pe lună în Brașov, sub direcțiunea dlui Al. Tisescu. Abonament anual: 240 Lei; pentru preoți și învățători: 160 Lei.

AVIZ!

Am onoare a aduce la cunoștință On. public, că în Strada Traian Doda Nr. 395 (lângă cancelăria Dlui Dr. Morariu) am deschis un

ATELIER DENTAR

Cu toată stima

FERDINAND BÖMCHIS
DENTIST, CARANSEBEȘ.

AVIZ!

AVIZ!

Se aduce la cunoștință comunelor bisericesti, preoților, și protopopiatelor, că la Librăria Diecezană Caransebeș

se află toate tipăriturile necesare pentru socoțile și agendele bisericesti, în forma prescrisă de Ven. Consistor.

Tipografia și Librăria diecezană.

AVIZ! LA LIBRĂRIA SI TIPOGRAFIA DIECEZANĂ din CARANSEBES

AU SOSIT DIFERITE
OBIECTE BISERICESTI
CĂDELNITE,

Candele, potire,
discuri, stelute,
sfesnice, etc.

În editura Tipografiei și Librăriei

□ Diecezane din Caransebeș □

a apărut:

**Primii Gramatici
Români Bănăteni**

Gramatica lui Constantin Diaconoviei Loga,

□ Buda 1822 □
și Fragmente din viața și faptele lui.

□ Reproducere din „Foaia Diecezană” □

— PREȚUL 12 LEI. —

O domnișoară

din casă bună caută
aplicare ca frizeră
□ și manicură. □

Informațiuni: Caransebeș,
Strada Dâlmei Nr. 1337.

A APĂRUT

în editura „Librăriei diecezane”
Caransebeș și P. S U R U București

PENTRU NEAM ȘI LEGE

patruzeci cuvântări de învățătură im-
potriva adventiștilor și baptiștilor

de diaconul Dr. Gheorghe Comșa, subdirector general în Mi-
nisterul Cultelor și Artelor. Prefață de Prof. Dr. I. Mihălcescu.
Cu aprobarea Consistorului superior bisericesc și a Sf. Sinod și cu
binecuvântarea f. P. Sf. Mitropolit al Ardealului. Prețul 35 Lei

CALENDARUL “ ”ROMÂNULUI

pe anul 1924

cu un conținut bogat și ilustrații
frumoase va apare în scurt
timp în editura

**TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA DIECEZANA
CARANSEBES**

Cei dornici de revânzare să anunțe
cu cartă poștală câte exemplare voesc.

Revânzătorii primesc un rabat de 20 %.
Expediția să face în ordinea comăzii. — Grăbiți deci și co-
mandăți acest calendar cunoscut de toți.

AVIZ!

Se aduce la cunoștință, că
mi-am mutat cancelaria de
advocat în Caransebeș din
strada Traian Doda în strada
Ardealului, casa Șușoi

Dr. George Ianculewci avocat,

1-3

foști judecător de tribunal.

PUBLICAȚIUNE.

Banca de credit din Caransebeș
face de cunoscut celor interesați,
că la 3 Decembrie a. c. d. m. la ora
3 se vor vinde la licitație publică
următoarele Nri de zăloagie:

1591, 3060, 3098, 3261, 3293,
3301, 3410, 3430, 3466, 3469,
3476, 3490, 3519, 3612, 3671,
3711, 3730, 3732, 3734, 3784,
20, 25, 51, 58, 85, 92, 96, 97,
II. 3, 8, 11, 18, 20, 24, 35, 44,
49, 52, 60.

O MOARĂ

în Armenis, cu 2 petri, un
valz, o mașină pentru
clopoci (salu) și o ma-
șină de frământat se vând
din mână liberă

JIVA FILIMON
ARMENIS

3-3